

1928

MATI IN GOSPODINJA

Št. 14.

Gospodinja in dekla.

V zadnjem času smo večkrat čitali v časopisih, kako se v tej ali oni družini praznovali 20, 30, 40, celo 50 letnice pridnih kuharic. Časel in sploh raznih domačih uslužbenec in uslužbenk. Čemu take proslave? Ker je ravno ta stalnost, ta zvestoba in pridnost znamenje resnega mišljenja, lepega značaja in resničnega domačega čuvstvovanja z družino.

Kakor pa taka dolga vrsta let slavi uslužbenca, tako in prav nič manj je v čast tudi gospodarju in gospodinj. Kajti, če bi se v vseh teh letih ne bila tudi ona potrudila, da sta svoje dolžnosti napram njemu vršila, bi se mu najbrž ne bilo nabralo toliko let v eni službi.

Ako dandanes po pravici tožimo v tako pogostem menjavanju služb in uslužbencev je seveda prav gotovo vzrok to, ker so ljudje pač rajši brez dela, se rajše dobro imajo, ne da bi bilo treba trdo delati. Toda v prav mnogih slučajih pa je krivda tudi na gospodarju ali gospodinj, ki mislita, da je uslužbenec za samo delo, kakor živina in mislita, da sta že vse storila, če sta mu dala hrano in stanovanje in veliko dela, ki ga je komaj zmogel. Da bi mu bil pa kdo dal prijazno in lepo besedo, na to nihče ni mislil. Celo še zaničevanje in zmerjanje je, kakor se zdi, marsikje v delovni in uslužbenki pogodbi. Koliko sitnosti ima marsikje prestati služkinja od strani svoje gospodinj! Koliko preziranj in zasramovanj! Saj nekatera gospodinja ne ve, kako bi pokazala svojo moč in gospodarstvo.

Res je, da gospodinj gre gotova mera samozvesti in tudi oblasti. Da bi se pa razpasla v prevzetnost, ki ji nihče ne more do vrha, je pa vsekakor nedopustno. Zlasti obnašanje napram domačim uslužbencem najbolj označuje, ali je gospodinja dobra ali ne. Iz tega se najlažje spozna, ali je v nji kaj tistih lepih čednosti, ki so dičile Marijo, ko je odšla k Elizabeti za več mesecev opravljat vsa hišna, tudi poniževalna dela. Razmerje med gospodinj in dekle ni bilo nikjer lepše in pristrčnejše kakor prav tu. To pa zato, ker sta bili obe sveti, obe iz ljubezni do Boga pripravljene na žrtve, ki sta jih obe prenašali prav z velikodušnim srcem.

Kadar je težko vzdržati pravilno razmerje in že kar kipi v nas od nepotrpežljivosti, takrat se obračajmo vse: gospodinja in dekle, gospodujoče in služeče, v Elizabetino hišo in lažje nam bo!

Kuhinja.

Mleko. Mlečna jedila so za otroke kakor za odrasle in stare. Mleko je zelo zdrava jed; tudi kislo mleko, smetana, sir iz kislega mleka in siratka je zelo priporočljiva. Poznam imenitnega gospoda, ki je pred več leti prišel z Dunaja z univerze ves bolan. Zdravniki so mu svetovali, naj gre na deželo, morda se še

pozdravi od znane bolezni jetike. In res, vztrajal je. Pil je vsak dan v precejšnji meri siratko, zraven pa jedel sir s črnim kruhom in nekoliko slanino. Danes je star 60 let ter je bil in zdrav. Zato naj navedem navodilo, kako se pripravi siratka:

Postavi na ognjišče ali v peč, ko nehaš kuhati, skledo (latvico) kislega ruleka (ki ga seveda prej posnemaj), pokrij ga in ko se mleko zvedeni, se napravi sir in siratka. Sedaj vse skupaj stresi na precej gosto čisto rešeto (rešeto položi na lonec), da se siratka odteče. Siratka je zelo zdrava pijača za zdrave in bolne. Tu imaš sir in siratko vse skupaj zelo poceni in z majhnim trudom pripravljeno.

Mešanica sira. Zmešaj krožnik odtečenega sira z nekaj žlicami kisle smetane, prideni nekoliko soli, kumne ali drobnjaka ter postavi s kruhom na mizo. Zelo zdrava in tečna jed.

Špinača z mlekom. Špinačo operi in kuhaj v vreli vodi 10 minut (pri kuhi jo ne pokrивaj, da ostane zelena). Potem jo nalahko odcedi in sesekljaj. Razgrej v kozli za jajce surovega masla ali masti, v vročo stresi pol žlice moke in ko se blede zarumeni, prideni še žlico krušnih drobtin in žličico drobno zrezanega drobnjaka. Vse to zlij v pripravljeno špinačo ter jo zalij z nezavretim mlekom toliko, da je pokrita; ko nekoliko prevre, prideni še soli in ščep popra. Ko vse skupaj par minut vre, je špinača gotova. Jed je posebno priporočljiva za otroke, ko začno jesti; pa tudi za vse bolne in zdrave.

Jajčni kolač s špinačo. Razmotaj v loncu četrti litra nezavretega mleka, dve žlici moke, nekoliko soli in dve jajci. Deni v plitvo okroglo ponev (ponev za omleto) za oreh masti; ko se segreje, prilij četrtino jajčne zmesi in postavi na ognjišče (na žrjavico), da se zarumeni; ko je kolač zarumenel na eni strani, ga obrni in ga zarumeni še na drugi strani. Iz vsega tega napraviš lahko štiri kolače in vsakega nadevaj z zgoraj opisano nadevo (špinačo) in ga narahlo dvakrat zavij. Tudi lahko kuhano špinačo sesekljaš in dušiš v surovem maslu. Kolač postavi kot samostojno jed na mizo.

Žemljev pečenjak (šmarn) s črešnjami. Zreži 5 en dan starih žemelj na kocke. Deni jih v skledo in polij z $\frac{1}{4}$ litrom mleka, med katerega zmešaj dve jajci, kavino žlico sladkorja in nekoliko drobno zrezane limonine lupine. Pokrij in postavi vsaj za $\frac{1}{4}$ ure na stran, da se žemlje napoje. Potem primešaj 2 pesti črešenj, ki si jim odstranila peške in peclje. Vse skupaj stresi v pripravljeno široko (plitvo) ponev ali kozo, ki si v njej razgrela za pet žlic masti ali masla. Pečenjak razgraj 1—2 prsta na debelo, postavi ga v pečico in speci. Pečenega zdrobi, stresi na krožnik in postavi s sladkorjem potresenega na mizo. M. B.

Zobni atelje Filipa Ogriča

dentista v Novem mestu
Je do konca julija zaprt

Dr. T. R.

O zdravljenju in zdravnikih.

Različno gledajo naši ljudje na zdravnika. Eden vidi v njem vsezmogočnega čudodelca in pričakuje — včasih malone zahteva od njega, naj dela čudeže. Vse, kar je v dolgih letih nezdravega življenja bolnik zagrešil nad svojim telesom, naj bi zdravnik s kapljicami in mazili tako rekoč preko noči pozdravil. Ker se to ne zgodi, je račun kratak: zdravnik ni dober. Prične se mučno in drago romanje od zdravnika do zdravnika, ki traja dokler ne zmanjka denarja oziroma dokler narava sama ne napravi bodisi dobrega ali slabega konca.

Druga vrsta ljudi zdravnika prezira. Zaupanje vanj je tako majhno, da pridejo pred njim na vrsto vsi padarji, vse stare coprnice, vsi brlveci in konjederci in kaj vem kdo vse in šele ko vse to nič ne koristi, se pozove zdravnik. Ker v takem slučaju navadno tudi on ne more ničesar več napraviti, je prezirljiva sodba, ki so jo ti ljudje že preje imeli o zdravniku, še bolj utrjena, skleroda z dokazi potrjena.

Nešteto je slabih posledic, ki izvirajo iz teh naziranj. Bolnik, ki misli, da more in mora zdravnik ozdraviti vsako bolezen, le prerad greši z zanikarnostjo napram samemu sebi in s predrznim zaupanjem v zdravnika, češ: kaj bi se čuval ozir. kaj bi še sedaj hodil k zdravniku, ko pa bi on — če bo treba ali če ne bo samo od sebe bolje, pozneje tudi še lahko zagovoril bolezen. Oni zopet, ki zdravnika iz podcenjevanja ne pokličejo kadar treba, zapravljajo svoje zdravje na naravnost brezvesten način, češ: kaj bom klical zdravnika in metal denar ven, ko mi ne bo nič pomagal; umrl bom pa tudi brez njega lahko!

Kar se zdravljenja samega tiče, ni nič boljše. Bolnik dobi od zdravnika zdravila in navodila kako se zdravi. Dva ali tri dni jih jemlje in se ravna po navodilih, čim pa nimajo najhujše težave, pozabi na zdravljenje. Ko se čez par dni bolezen povrne, je kriv seveda zdravnik. Posledica tega je, da dotični ali sploh ne gre več k zdravniku nego se zdravi z domačimi čarodejstvi in pri domačih čarodejnikih, ali pa gre k drugemu, kjer je uspeh po njegovi lastni krivdi isti kot je bil pri prvemu. Zgodi se celo, da bolnik zdravi sploh ne jemlje, ker živi v zmotnem prepričanju, da so vsa umetna zdravila strup. Da nastane še večja zmešnjava, laže tak bolnik zdravniku, da zdravila jemlje in tako sam sebi jamo koplje.

Druga vrsta bolnikov visi nasprotno z dušo in telesom na zdravilih. Zdravnik, ki jim za sleherno bolezen ne predpiše celo vrsto zdravil, pri njih ne velja nič. Zdravila so vse, ostalo je posrabska stvar. Od vsake kapljice, ki jo popijejo in vsakega praška, ki ga pojedo, pričakujejo sigurnega ozdravljenja. Pečilek, dobra hrana in naveti, ki jih dobe od zdravnika so brez pomena. Pol premoženja bi dali za zdrava

vila, da bi si pa vsaj za nekaj časa privoščili boljše hrane ali najeli človeka, ki bi za skromno plačo opravljal začasno njihovo delo, to jim je predrago. Tega pa ne vedo, koliko denarja gre v izgubo že za zdravlila in pa zato, ker sami vsled bolezni, ki ji ni kraji, niso za nobeno rabo.

Tako torej ni prav. Kako pa?

(Dalje prih.)

Potonka.

Mesec junij—rožnik je pač že za nami. Kako bahato so se šopirile potonke s svojimi velikimi, težkimi cvetovi. Vse so lepe, pa naj bodo bele, rumene, rožnate, temno ali svetlordeče, ali pa pisane. Skoda, da cveto samo enkrat na leto. Potonk je več vrst. Po obliki so enostavne in polnjene.

Razločujemo rane, srednjerane in pozne potonke. Najpreje zacvete drevesasta potonka, ki se od drugih razločuje v tem, da so njena stebila drevesasta ali bolj rečeno: lesnata. Starejši grmi zrastejo do dva metra visoko. Najbolj navadne in pri nas tudi že zelo razširjene so tiste, ki imajo polno cvetje svetlo rožnate barve. Cvete že v prvi polovici meseca maja. Cvetoč grm te vrste potonke je občudovanja vreden. Poleg svetlorožaste se dobe tudi bele, rdeče in lilaste barve. Kako lepo se poda ob potu na robu gredice!

Ljubi globoko in zrahljano rodovitno zemljo ter zavarovano solnčno lego. Dokler je mlada, je zelo občutljiva proti mrazu. — Stara je utrjena in prenese več mraza. Za zimo ji treba pri koreninah odeje iz listja ali gnoja. Mlajše treba bolj debelo odeti kot starejše. Razmnožuje se z razdeljevanjem korenin in sicer v mesecu avgustu. Najboljše je, če korenine izkopljemo in potem razdelimo in presadimo. Izkopati moramo globoko, tako da vse izrastke brez škode lahko potegnemo iz zemlje. Presajeno moramo nekaj časa pridno zamakati.

Razmnožuje se tudi s cepljenjem, ki pa ni lahko in tudi ne preprosto. Razdeljujemo seveda le stare, močne in utrjene grme.

Druga tudi prelepa vrsta potonk je ona s temnordečo barvo in velikim težkim cve-

tom. Ta cvete v drugi polovici maja ali pa v začetku junija. Zgodí se, da zacvete prej ali tudi kasneje z ozirom na vreme in na temperaturo kraja. Tudi ta potonka se razmnožuje z razdeljevanjem korenin v mesecu avgustu. Rožnata drevesnica in temnordeča potonka se ponašata le s prelepim cvetjem, a brez vonja.

Pozne potonke pa nas razveseljujejo s prelepim raznobarvnim cvetjem in s prikljupljivim vonjem, ki spominja na vrtnice.

Pozne potonke se dandanes dobe skoraj v vseh barvah. Poleg belih ko mleko in rdečih kot kri se dobe temnordeče, skoraj črne, svetlordeče, rožnate, rumene in pisane. Razmnožujejo se pozne potonke isto tako kot zgoraj imenovani vrsti: z razdeljevanjem korenin v mesecu avgustu.

Če so grmi potonk že zelo stari, opešajo korenine in v tem slučaju jih moramo vzeti iz zemlje ter jih razdeliti in presaditi na druga mesta.

Puhovnik ali oleander.

Puhovnik ali oleander je doma v južni Evropi. Pri nas je že precej vdomačen, ne le po mestih, tudi po deželi ga goje radi lepega cvetja. Puhovnik je cvetica grmičnica ali drevesčnica. Dokler je majhna, jo sadimo v lonce, ko pa zraste, jo presadimo v lesene kible. Cvete celo poletje. Cvetje je rdeče ali belo in rumenkasto.

Razmnožuje se s potaknicami na več načinov. Oglejmo si jih!

Razmnoževanje s potaknenci v steklenicah. Za tako razmnoževanje so najboljše izrastki, ki pribodejo iz debla. Od debla jih odrežemo tako, da se drži malo lesa na koncu, ker taki veliko rajše in hitreje poženejo korenine. Te izrastke denemo v steklenice, napolnjene z vodo in jih potem zamašimo z zamaški ali s papirjem. Postavimo jih na solnčen prostor, najbolje med okna. Vode ne smemo preminjati. Ko poženejo korenine, jih vzamemo iz steklenic in jih posadimo v lonce. Imeti jih moramo na solncu in treba jim je pridno zalivati. Razmnožujemo oleandre lahko celo leto. Najboljši so junij, julij in avgust, ko je vroče, ker v vročini potaknenci veliko hitreje napravijo korenine. Na ta način in te vrste potaknjenci navadno vsi poženejo korenine.

Razmnoževanje na vrtni gredi. Za to razmnoževanje zadostujejo vršički; teh je več kot pa izrastkov iz debla, zato jih lahko tudi več narežemo, ker vsi se nam ne bodo prijeli. Na vrtni gredi ali v topli gredi odločimo solnčen prostor, kamor bomo posadili potaknence. Zemljo zrahljamo, potem pa posadimo vršičke, tako da pride 3 do 4 cm sadike v zemljo. Sadimo 5 do 10 cm narazen. Zalivati moramo prav obilno. Za kakih 6 tednov bodo pognali vršički, ki so nam uspeli. Te presadimo v lonce, postavimo na sonce in pridno zalivamo.

Oleander razmnožujemo tudi z izrastki, ki pribodejo iz zemlje, oziroma iz korenine. Ti se nam bodo brez dvojbe vsi prijeli, ker že tvorijo korenine. Za te odkopljemo toliko zemlje, da izrastek, ki ima že koreninice, previdno odrežemo od korenine-matice in ga presadimo v za to pripravljen lonec. Oleander uspeva v vsaki vrtni

zemlji, vendar pa ljubi bolj gozdno, listnato zemljo.

Oleander je precej trdna rastlina, prenese 2 stopinji pod ničlo, vendar je boljše, da ga pred mrazom spravimo v hladno klet, ali v sobo, kjer se ne kuri.

Vrtno delo v juliju.

Endivijo sejemo, nasejano in godno za presaditev pa presajamo. — Presajamo tudi pozno zelenjad, kakor: zelje, ohrovt, kolerabe, karfijole. Že prej nasajeno okopavamo in osipamo. — Salato, namenjeno za seme, zaznamujemo s količki. Le najlepša solata se pusti za seme. Ker nekaj kaže, da letošnji večni dež, vendar ne bo več, zato moramo ob suši prav pridno zalivati zelenjad. — Paradižnike moramo otrebiti zalistnikov in glavno steblo treba privezati k količkom. — Še je čas, da nasejemo nagelje dvoletnike. — Odvetele vrtnice treba sproti porezati, žvepljati proti plesni in jim pridno uničevati uši. — Glejmo, da bomo imeli gredice in pota vedno lepo opleta.

Praktični migljaji.

Za uničevanje moljev je najboljši terpentin. Namочи navaden pivnik v terpeninovno olje ter porazdeli med obleko.

Ako sam barvaš nogavice, pobarvaj tudi nekoliko volne ali bombaža. Tako imaš za krpanje nogavic volno iste barve.

Sirup je nerodno meriti. Toda ako posod, s katero meriš, pomočiš v vrelo vodo, bodeš z lahkoto natančno zmeril.

Kadar pereš rjuhe, prideni vodi par žlic glicerina. S tem se voda omehča in rjuhe ne bodo trde.

Iz zrezljanega pohištva, žičnih drocecev itd. je prah težko odstraniti. Z zračno sesaljško biciklja se to lahko izvrši.

Včasih škarje nočejo rezati, dasi niso še skrhane. Segrej železno palico ali žico tako, da bo rdeča, nato pa pritisni na vsako stran vijaka, s katerim so škarje spojene. Tako bosta obe rezili bolj stisnjeni drugo k drugemu in škarje bodo zopet rezale.

Kriška domačija.

(Konec.)

Par dni je prešlo. Bled in plah je hodil Nande okoli; oči so mu skrivnostno bleščale.

Prehladil se je in vročico ima, je razlagal, ko je njegovo nenavadno obnašanje postalo sumljivo.

V bližnjem trgu je bilo žegnanje. Prav velikodušno in s posebno prijaznostjo je Nande dovolil, da je služinčad zvečer odšla tja na veselico. »Živine itak ni treba varovati, ker je ni, hiša pa ne bo ušla,« je smeje pristavil.

Sam je po odhodu družine odšel v vaško gostilno in je tam mnogo pil in ve-

Najboljše, najprijetnejše, najzanesljivejše

sredstvo za čiščenje ZELODCA in ČREV za OTROKE in ODRASLE je:

PRASEK

ker čisti brez BOLEČIN — je prijetnega okusa ter obenem osvežuje in desinficira ZELODEC in ČREVA in s tem preprečuje težja obolenja.

MAGNA
PURGA

Ako redno jemljete po vsakem obedu na spici nož in pol čaše vode prasek MAGNA. Vam pospešuje prebavo in preprečuje trdovratno ZAPRTJE.

ODSTRANJUJE

preobilno kislinno v želodcu, neprijeten duh iz ust, pehanje, vzdigovanje, gorečico.

ZDRAVI

katar ZELODCA, katar ČREV, bolezni JETER, krče v želodcu, hemoroide, tvore v želodcu.

Dobite ga v vseh lekarnah: 1 zavoje s točnim navodilom 4 Din ali naročite na naslov: LABORATORIJ »ALGA«, SUŠAK, Tvorčniška ulica št. 45 in priložite pismu 10 Din v znakah za 2 zavoja.





5 UR DELA MANJ

če se ravnate po novi
metodi, katero Vam pri-
poroča Schicht

ŽENSKA HVALA

raztopljena v vodi odprav-
lja nesnago preko noči,
drugo jutro pa se vzame
za izkuhavanje perila

SCHICHTOVO TERPENTIN MILO

liko govoril, a včasih hipoma utihnil in nekaj razmišljal.

Naenkrat se zunaj zasliši vpitje: »Gori, gori!»

Vse je planilo iz gostilne in ugibalo, kje bi moglo goreti. Nekdo je pridiral v smeri od ognja: »Križ gori!»

»Ljudje, pomagajte!« je kriknil Nande smrtnobled in planil na konja ter oddirjal proti domu. Drugi za njim.

Grozno je požar razsvetljeval noč. Od sosedov so bili že vsi pri gašenju, na čelu jim mladi Bergant. Pa vse je bilo zastoj, ogenj je segal z uničujočimi rokami vedno dalje okoli sebe. Kriška hiša se je že sesula. Skladišče je gorelo z nebotičnimi plameni, vnela se je že tovarna, ko je pridrel Nande. Nobeno gašenje ni pomagalo, zdelo se je, da začenja goreti na vseh koncih. Zrušilo se je ostrežje in pokopalo stroje pod seboj.

Le en vogal je stal nedotaknjen: vogal v Križem. Vsi so gledali to čudo prestrašeni. Tudi Nande je to gledal, bled v obraz. Križ, samo križ! Ali je to pričevanje zoper njega?

Zasmejal se je kot blazen in usmiljeni ljudje so mu pomagali do ravnateljve vile, kamor požar ni dosegel. Tja so spravili tudi njegovega konja.

Drugi dan se je smejal svoji babjevernosti. Z notranjim zadovoljstvom je ugotovil, da se je vse tako izvršilo, kakor je hotel; nato je prostodušno pričakoval še zadnje točke svojega programa: izplačila zavarovalnine. Potem pa: proč, da'leč proč...

Komisija je že precenila škodo; vzroku požara pa ni prišla na sled. V par dneh jih bo zavarovalnica izplačala celotno zavarovalno vsoto.

Nenadoma so se pojavile čudne govorice, hude obsodbe.

Sumljivi pogledi so padali na Nandeta. — Splošno mnenje je bilo, da je takemu človeku lahko vse pripisati.

Mladi Bergant je na raznih krajih pogorišča našel žveplene niti, tleč bombaž in druge podobne stvari, ko je prvi prihitel pomagat.

In ljudje so govorili še mnogo, govorice so dobile peroti in dosegle tudi zavarovalno družbo.

V hladno vljudnem tonu pisano pismo je prišlo čez par dni na Nandeta. Družba da je odredila nov komisijski ogled, ker se slišijo razne govorice.

»Tisoč vragov,« je kriknil Nande. Že mirneje pa je pristavil, da je lahko kateri izmed odpuščenih delavcev zažgal tovarno... Potem pa je skočil na konja in odjezdil v mesto, da pri šampanjcu pozabi na mrke misli.

Pozno, šele po polnoči se je vračal domov.

Kljub jesenskim dnem je bilo čez dan soparno kakor poleti. Ko se je Nande vračal, je od planin doli divjal vihar. Temo so razsvetljevali bliski in grom se ni niti za hipec poleg. Pri vsakem blisku se je konj v strahu vzel, da ga je komal krotil.

V daljavi pa se je svetila rdeča luč. Čez čas, ko se je vnovič zablistalo, je zagledal kos zidu s križem in pred njim rdečo luč...

Nande se je stresel. Že leta ni gorela tam nič več luč. Ni se mogel domisliti, da je danes obletnica Marjančine smrti in da ji je usmiljena roka prižgala lučko v spomin. Jezno je požrl že napol izgovorjeno kletev. Škoda, da ni druge poti.

Naprej! In je spodbodel konja, ki je v divjem diru dosegel dom. Tam pred križem pa je obstal in ni hotel dalje, prestrašen od rdeče luči, ki jo je majal sem ter tja silni piš. V tem hipu je zažarel silen

blisk, ki mu je takoj sledil grom, kakor bi zarezal. Obojega se je konj prestrašil, skočil v stran in vrgel jezdec raz sebe ter oddirjal v noč.

Težak padec... Z vso močjo je udarila z viška glava ob kamenito stopnico pred križem; pretresujoč krik se je razlegal v noč — potem pa je bilo vse tiho...

Ravnatelj je planil iz svojega stanovanja. Za božjo voljo, kaj vendar je? Par delavcev, ki je stanovalo poleg, je priteklo zraven. V trenutku je pridivjal konj mimo.

»Luč! In na pomoč!« Stekli so, držeč svetilke k tlom. Tam pri križu nekaj črne-ga. »Jezus, Marija, naš gospod!« Sklonijo se, posvetijo in od strahu odskočijo. Gospodar z razbito glavo, stisnjene pesti še dvignjene, steklene oči široko odprte. Od ostre, neizhojene stopnice pa curlja kri.

Osupnjeni od tega naglega konca so stali možje ob mrliču. Pa so se spomnili prekletstva stare Urše in potem žene — gospodinje...

Ob vznosu križa, kjer je tedaj izustil bogokletstvo, ga je zadela sodba!

Molče so se odkrili in odmolili očenaš za dušo, ki jo je Bog že sodil.

In rdeča lučka je gorela nad razbito glavo, kakor mrtvaška luč za ubogo dušo.

Kriške domačije in tovarne niso več pozidali. Bergant je od ogoljufanih in oškodovanih upnikov kupil svet s pogoriščem. Odpeljal je groblje in izkopal temelje. Čez leto in dan je že rezal plug zemljo. Čez zopetno leto so se že pripogibali na istem mestu težki klasi rži in pšenice.

Le visok ostanek zidu s križem je pustil ter mu v ozadje postavil še močan steber iz domačega kamena.

Sredi zlatega žitnega polja stoji ob poljski stezi križ in blagoslavlja polja in travnike ter ljudi, ki hodijo tod mimo.

Za naše male.

Ribez ali sv. Janeza grozdjiče.

Noč je začela razprostirati svoja mračna krila čez vso zemljo. Popotnik je prišel po poti. Dolga je že bila njegova pot in dolga se je že razprostirala pred njim, ker puščava, kamor je bil namenjen, je bila še daleč, daleč.

Hotel si je poiskati ležišče za noč, ker je bil truden. Po poti je že pridigoval mnogim, k so ga hoteli poslušati, in je pripravljaj pot Gospodovo. Popotnik je bil sv. Janez Krstnik.

Pastirji, ki so pasli tu ob robu puščave svojo živinico, so ga prijazno sprejeli. Pokazali so mu skalnato votlino, kjer so imeli svoja ležišča. Pogostili so ga s skromno večerjo. Svetnik jim je bil iz srca hvaležen. Ko je legal spat, je mislil, kako naj jim povrne to dobroto.

Ko se je drugo jutro poslavljaj od gostoljubnih pastirjev, jim reče: »Prinesite mi eno izmed divjih trt, ki rastejo tamle ob skali. Hočem jo blagosloviti v plačilo za vašo gostoljubnost.«

Eden izmed pastirjev, ki sv. Janeza ni poznal, kakor tudi njegovi tovariši ne, mu tudi ni verjel, kar je rekel. V šali je odtrgal vejico prvega grma, ki jo je dosegel in prinesel svetniku.

Sv. Janez pa se je naredil, kakor da ni ničesar opazil, je vzel vejico in jo je pobožno blagoslovil. Za izkazano gostoljubnost pa se je še in še zahvaljeval; potem pa je odšel.

Toda glej čudež! Čez nekaj časa po svetnikovem odhodu so dobili vsi nizki grmiči, ki so rastle tam okoli, drobne, rdeče grozdjčke. Pastirji so jih pokusili in zelo dobri so se jim zdeli. Ogasili so jim žejo in so jim bili zaradi prijetnega okusa pravi nadomestek za grozdje. Z veseljem so obirali drobne grozdjčke in čez leto in dan so si iz njih napravili hladilno pijačo.

V hvaležen spomin so to grozdjčke imenovali sv. Janeza grozdjiče in to ime mu je ostalo do današnjega dne.

Kaj naj se igramo.

Brzjavka.

Ko smo v nedeljo Orlice v senci za vojašnico čakale na nastop, smo se igrale razne družabne igre.

Eno izmed teh vam povem, da se je tudi vi naučite.

Voditeljica igre je narekovala te-le glasnike iz abecede: p, j, v, z, n, p, b, m. Te črke smo si vse napisale. Vsaka je morala iz teh črk napraviti besede za brzjavko. Vsaka beseda se je začnjala z eno izmed napisanih črk. Končno je vsaka prebrala svojo brzjavko.

Nekatere tu napišem: Pridem jutri, vlak zamudila. — Nogo poškodovala. Bol-

nica. Manca. — Peter jutri, vlak zamudil, Nace padel. Bog! Meta. — Potokar jezen. Veter zvrnil. Boter pride, mama ne. — Itd. — Mnogo smeha je bilo. Poskusite še vi!

Jejmo z vrvice!

Ta igra spominja nekoliko na slepe ku-povalce, ki smo jih že imeli v »Domoljubu«. — Na vrtu od drevesa do drevesa priveži

motvoz (špago) v primerni višini, da lahko vsi igralci z nosom dosežejo. Na vrvice obeč razne stvari: n. pr. češnje, suhe hruške, sladkorček, figo ali (če je žeganje) bob ali krof. Igralci se postavijo v vrsto. Prvemu zaveži oči ter zahtevaj od njega, da samo z usli (ne z roko) in z zavezanimi očmi vzame stvar z vrvice. Trikrat sme poskusiti. Če se mu je posrečilo, je stvar njegova. Če se mu ni posrečilo, mora dati nekaj v poroštvo. — Tako morajo priti vsi na vrsto. Nazadnje pa pride reševanje zastavljenih reči iz poroštva, kot po navadi.

V VSAKO HIŠO »DOMOLJUBA«!

Kraljestvo metuljčkov.

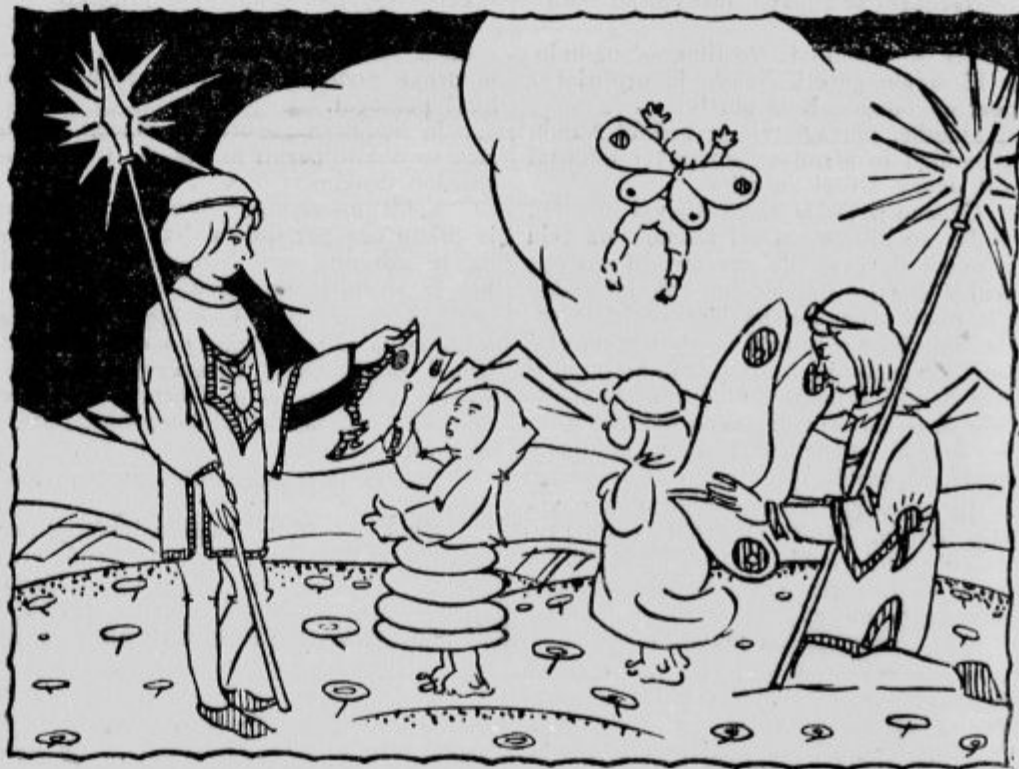
Ali se spominjate, kako so zadnjič metuljkovi otroci telovadili? Prav tako, kakor v nedeljo Orli na Stadionu. — Toda, ko so se tudi tega dobro naučili, pa dobe nekaj prav lepega v dar. Solnce, ki je vsak dan pošiljalo tople, vedno toplejše in nazadnje že kar vroče žarke na metuljkine bube, je nekega dne odposlalo svoje posebne odposlanca k njim. Vsak je prinesel vsakemu, v bubi spečemu metuljčku par nežnih, lepobarvnih krile.

Le pogledjte, kako na sliki dva solnčkova odposlanca obdarujeta metuljčkove

Kmalu kmalu poletita tudi ta dva za njim v zrak in se okopljeta v solnčni svetlobi in toploti.

Veliko dela jih še čaka preden bodo znali letati po zraku, sedati na dišeče cvetke in se zibati nad njimi. Morebiti bodo te vaje v letanju še težje kot pa one zadnjič, ko so plezali po vrvi in skakali ž nje v globino?

Vsega tega jih bosta naučila oče-metulj in mati-metuljka, ki sta v vseh teh vajah dobro izvežbana. Gotovo pa jim bosta pomagala kolnčkova odposlanca, ki sta



otroke! Eden prav kar sprejema svoja nova krilca in solnčni žarek mu gotovo naroča, kako naj pazi nanje.

Drugi solnčni žarek pa obeša nežna krilca malemu metuljkovemu otroku na hrbet. Le pogledjte ga, kako je mali nestopen! Najrajše bi stekel in zletel. A tretji? Saj ga niti več ne poznamo od zadnjič! Zletel je v zrak; krilca ga neso višje in višje. Bog ve, če se ne bo prestrašil oblaka-velikana, kateremu leti nasproti?

Jim prinesla take izredne darove od bogatega strička solnce. Še celo tetka lunica se bo v večernih urah zabavala pri teh letalnih vajah. Saj bodo vaje dolgotrajne, gotovo iz dneva v noč.

Upajmo, da se do prihodnjič dobro nauče in jih bomo prihodnjič že lahko gledali na prvem izletu.

Le pomislite do prihodnjič, kakšnih barv bodo, da jih lahko spoznate!